

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Kulturpolitika.

Régóta ismert tény, hogy a műveltség bizonyos területek szerint terjeszkedik. Ha egy kulturtérképet kezünkbe veszünk, azon azt látjuk, hogy a művelődésnek bizonyos földrajzi, ethnografiai, közlekedési és közigazgatási irányai vannak, amelyek egymással kombinative, egyes helyek körül egész gyűrűket alkotnak — a műveltség vagy műveletlenség gyűrűit. A kulturtérkép ábráiban jelentkező foltok keletkezésének okai és körülményei a kulturpolitikusként rendkívül fontos és hasznos tanulmányként kínálkozik; ezek fölismerése és az irányítás elveinek megállapítása nélkül tudatos kulturpolitikát követni nem lehet.

Nem sietünk annak megállapításával, hogy minálunk a kultura terjedésének okaival és körülményeivel vajmi keveset törődnek a kulturpolitikuskaink; ez ugyis régóta ismert dolog. De nem zárkozhatunk el annak bizonyítása elől, hogy ezek az okok és körülmények fölismerése mennyire fontos és kívánatos. Ott van

például Németország: há ennek kulturtérképét vizsgáljuk, föltűnő rajta, hogy egész Európában ott van a legtöbb felsőiskolát végzett ember; ebben még Angliát és Franciaországot is lefözi. És ha közelebbről vizsgáljuk a német birodalom egyes államait, nemesak azt találjuk, hogy a magasabb kultura gyűrűi első sorban ez egyetemi városok körül képződik, hanem azt is, hogy ezek a gyűrűk annál nagyobb kört foglalnak be, minél kisebb város az, amelyben az egyetem ily műveltségterjesztő szerepet játszik. Ez a körülmény maga is rendkívül fontos tanúságtétele annak, hogy a kultura terjedésének nem föltétlen kelléke a nagy és népes egyetem és ennek nagy és népes városban való elhelyezése; hanem ezenkívül szinte kiáltva követeli, hogy egyetemünket — ha azok kulturhatását minél szélesebb körre akarjuk kiterjeszteni — ne föltétlenül a nagy és népes városokban, hanem inkább az egészségi és közlekedési s ezeken kívül sok társadalmi jelentőségű követelménnyel kapcsolatban oly kisebb helyeken állítsuk föl, ahol

azok a vidék művelődésére hathatósan folyhatnak be. Ám legyen meg minden olyan városnak a maga egyeteme, melynek lakosaiból a hallgatók száma a vidék nagyobb támogatása nélkül is kitelik; de ott, ahol ily nagyobb város a közelben nincsen, gondoskodni kell a vidék számára szükséges egyeteméről is, miként ez — nagy eredményekkel karöltve — Németországban történik.

Talán szokatlan és föltűnő az eddig követett érvelések és az egyetemekért folytatott harcok közepette az a kívánság, hogy a föllállítandó új egyetemeket a kulturaképző vidéki területek szerint kell elhelyezni; de — a már hivatkozott tényeken kívül — ennek a kívánságnak ésszerűségét hazai példákkal is hajlandók vagyunk bizonyítani. Nálunk vidéki egyetemek nincsenek, ezek helyett tehát fönnálló jogakadémiáinkra és középiskoláinkra kívánunk hivatkozni. Ha kezünkbe vesszük Magyarország kulturtérképét, melyen — sajnos — a felsőbb iskolákat végzetek ugyan kitüntette nincsenek, de a középiskolákat végzetek igen: azt

TÁRCZA.

A kún-világból.

Irtá: SZÉCSI ISTVÁN.

Ha a Magyar-hegy tetejéről lenézünk az oszgyáni lapályra, felséges kilátás nyílik elénk, jobbról Oszgyán terül el igaz mezővárosi formájában, előttünk és balra a Keresztur felé vivő állami út fával szegélyezve, mintegy ketté vágva a lapály alsóbb peremét, szemközt és meszebb a zsaluksányi és susányi panoráma terül el felső dekorációjával: a szelcei és klenóci hegyekkel, melyek koronaként diszítik a festői tájéket. A határ mindentelé zöld, és igéri a gazdag termést, mely megfizessen a szorgos kezek munkájáért.

Ha az ember így nézi ezt az igézően változatos, szép helyet, nagyon természetesen találja, hogy ez sohasem volt másképen, mindig zöldelt itt a vetés, a rét, mindig szorgos földművesek nyüzsögtek ezen. — Pedig nem így van, . . . régen, vagy talán nem is olyan régen, azon a mély lapályon, hol most a termények pompás összevisszasága diszlik, egy mély azurkék tó terült el, melynek partján egyszerű halászgünyhók nézgették magukat a tó tükrében, a tó pedig, — mintegy szép kékszemű asszony — alázattal mosogatta vén, mogorva térjének, a meredek büszke hegynek lábát.

A képzelet szárnyain szálljunk vissza nyolcvan évvel időben és nézzük meg az akkori állapotokat.

1091. évben, mikor László király uralkodott dicsőségesen Magyarországon, az oszgyáni hadnagyság Borsod—Zólyom várától Serken váráig a Huba nemzetség egyik utódáé vala, ki is amilyen erővel és vitézséggel, ép oly szelid lélekkel és jó szívvel vala megáldva, hívták pediglen őt ősieken Balambérnek, az új hit szerint pedig Jánosnak, kinek legkedvesebb tartózkodási helye oszgyáni várkastélya vala.

A nagyurat azon a helyen találjuk, a hol mi néztünk le a mai állapotokra, a mai szemüvegen, — amint egy csak az imént elejtett hatalmas bölény oldalán ülve, arczán a vadászat izgalmainak még felismerhető jeleivel nézett le a tündérszépségű tájra, s a megelégedés és gyönyör érzete halvány mosolyt váltott ki arra.

A várkastély felől kúrtszó hasított át a légen s látni lehetett, amint az alsó kapu hidján nagy csomó esatlós saraglyás készséggel indult a Magyarhegy felé vezető utnak, hogy a szép vadászszakmányt, — az elejtett bölényt, — be szállítsák a várba.

A nagyúr nagyon el lehetett foglalva valami kedves, mulatságos gondolatokkal, mert állandóan derült, gondtalan mosoly vált le az arczáról. — Mig a esatlósok megérkeznek, kövessük a nagyur gondolatait.

Ott kezdődik a fonál, mikor a nagyur, mint a nógrád—gömöri hadak fővezére a király parancsára a Tisza sikságára sietett, hogy a szakmányval már menekülő kunokat megállítsa és elfogja. — Nehéz, fáradságos volt a munka, de a nagyur mégsem bánta meg.

László király fővezérlete alatt az egyesült

seregek elfogták a kunokat a Temes vizénél és a szakmányt elszedték tőlük; másnap a király összehívatta a vezéreket, felhatalmazta őket, hogy az elvett szakmányból ki-kí válasszon ki magának egy neki legjobban tetsző darabot, részint emlékül, részint jutalomul.

A fővezérek mindenike választott magának valamit, János nagyur, mint közöttük a legifjabb, — engedte őket választani, miközben a sátor egyik sarkában egy gyönyörűséges szép kun nőt pillantott meg, egy öreg asszony társaságában és a látvány annyira lebilincselte figyelmét, hogy teljesen közönbös lett az őt környező dolgok folyásáról, s mikor a király szava hirtelen felriasztotta elfoglaltságából, egy mosolygó csoport között találta magát; a király maga is mosolygott ezen a naiv jeleneten, s a nagyur zavarba jött, s a király azon kérdésére, hogy vajjon választott-e már valamit, felelni sem tudott.

Látván pedig László király a vitéz zavarát, mosolyogva mondá.

— Talán eleven emléket választottál jó vitézem? s be sem várva vitéze választát folytatta: ám legyen a te akaratod szerint; Zabar Kán leánya legyen a tied, te okos ember vagy, szép lányt is választottál, drága követ is kaptál, mert szemében megtalálod ezt; igaz, pogány még szegényke, de majd kereszténnyé lesz. — Most pedig Isten áldjon meg, ha a menyegzőtök léssen, hívjatok meg arra. — Ezzel intett a vezéreknél, kikkel elhagyá a sátrat, ott hagyván a nagyurat a hirtelen választott emlékekkel és nagy boldogságával.

látjuk, hogy a magasabb műveltség gyűrűi a legnagyobb következetességgel a jogakadémiák és főgimnáziumok városai körül képződnek. És láthatjuk azt is, hogy a kisebb városok körül többnyire szélesebbek ezek a gyűrűk, mint a nagyobb központok körül. Együttal pedig azt is tapasztalhatjuk, hogy az ugyanabban az egy városban levő több középiskola körül nem az iskolák száma, hanem inkább csak a város és közeli vidékének népessége arányában terjedt el a nagyobb foku műveltség, ami már magában véve is a mellett szól, hogy az iskolákat jól kell a vidék városai között fölosztani s nem célszerű ugyanabban az egy városban — ha csak azt a saját nagy népessége nem teszi szükségessé — az egynemű iskolákat fölszaporítani.

De érdekes példa Magyarország arra nézve is, hogy a közlekedési összeköttetés és a politikai beosztás szerint elhelyezkedett középiskolák föltűnően eltérő kulturfoltokat támasztanak. Amely vármegyében (pl. Baranyában) csak egy városban vannak középiskolák (Pécsett pl. főgimnázium, főreáliskola s ezeken kívül tanítóképzede és jogakadémia), a vármegye többi helyein pedig ilyenek nincsenek: ott ugyan széles gyűrűvé alakul a műveltség — de csak közvetlen az iskolák székhelyétől szolgáló város körül; ellenben a vidék kultúra tekintetében szembetűnően elmarad s ennek az elmaradottságnak a mértéke lenyulik mélyen a néprétegeken át a legalsóbb fokig, egészen az írástudatlanságig. Ugyanez tapasztalható ott is, ahol az egész vármegyében középiskola nincs; ezekben a műveletlenség, a szellemi elmaradottság szembetűnő. Ennek ellenkezőjét tapasztalhatjuk különösen az apró községekkel sűrűn behintett vármegyékben — melyek közzé tartozik vármegyénk is — t. i. a sok apró községek közül egyesek kiemel-

kednek, iskoláik által a vidékből egy-egy jókora kört magukhoz vonzanak, azok lakosságát saját lakosságukkal együtt magasabb műveltségi fokra emelik. Elmondhatjuk, hogy *amánál műveltebb nálunk valamely vármegye lakossága, minél több helyen van abban az elemnél magasabb foku iskola*: tehát nem az iskolák száma, hanem azok elhelyezése, elosztása a lényeges. És — sok téves állítással szemben — ki kell emelnünk azt a tényt is, hogy ebben a nyilvánvaló eredményben a magyar nemzeti irányzatnak semmi része sincs. Igaz, hogy színmagyar vidékeinken, különösen a nagy alföldön, annak számos városában működő középiskolák a magyarság értelmi szupremációjának biztosítására eredményesen folynak be, de ezek az iskolák csaknem kivétel nélkül a székhelyül szolgáló város lakosságát neveli, a vidékre (melyen a község és a lakosság kevés) kihatással nincsen; ellenben pl. Szepesvármegye vagy Gömör, ahol több városban van középiskola, ezek hatása a vármegyei lakosság művelődésére általánosabb és intenzívebb, pedig pl. Szepesben a nemzetiségi lakosság tulnyomó, de ez a nemzetiségi lakosság egyúttal az ország legintelligensebb, legműveltebb lakosai is éppen úgy, mint Erdély szászai, akiknek szintén számos iskoláik vannak apróbb városokban elhelyezve.

Mostanában sok szó esik a létesítendő új egyeteméről és azok székhelyeiről. Sokféle okos és körültekintésre valló szózat merült föl e kérdés fejtegetése körül; de egyetlen egy szózat sem hajlott a kulturaterjesztés területi föltételeinek méltatása felé, valamennyi mellőzte a fönt előadott tények mérlegelését s teljes erejüket arra fordították, hogy a máris kulturális központokként szereplő nagyobb városok részére reklamálják az új egyetemet. Pedig senki sem lehet annyira tisztában a kulturális központosítás vesze-

delmével, mint éppen a magyar nemzet, melynek székes fővárosában van minden kulturális intézet és eszköz fölhalmozva oly módon, hogy azok — a fővárosiakon kívül mások által — alig közelíthetők meg; de különösen áll ez a budapesti tudományegyetemre, mely 5000-et meghaladó hallgatóinak óriási létszámával távolról sem tud olyan kulturális hatást elérni, mint pl. a kicsi Heidelberg pár száz egyetemi hallgatója útján. Még szinte szerencsének mondható, hogy a kis Selmeczről eddig — pedig már komoly kísérletek is voltak rá — nem viték el a bányászati és erdészeti akadémiát is Budapestre; de ha ez be is fogna valamikor következni, el lehetünk rá készülvél, hogy az áthelyezett akadémia Budapesten sohase fog olyan jó híre vergődni, olyan hasznos eredményeket elérni, mint Selmeczen.

Ezek talán elég okok volnának annak a megfontolására, hogy a létesítendő új egyetemek és létesítendő mindentéle új tanintézetek székhelyeinek megállapításánál ne csak egyes városok, hanem nagyobb területeket fölelő vidékek érdekei jöjjenek számításba, mert ilyképpen az országos érdekeket igazán nem a központtá fejlődött vidéki nagy városok, hanem a nagyobb központ nélküli, de központot kívánó vidékek képviselik.

Dr. F. L.

Nőegyesületi közgyűlés.

Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesülete nagy érdeklődés mellett tartotta meg a hó 7-én délután *Samarjay* Jánosné elnökletével rendes évi közgyűlését, mely a tagokat nagy számmal vonzotta a vármegyeház kis tanácstermébe. A zöld asztalnál az elnöknő mellett foglaltak helyet: *Molnár Józsefné* alelnök, özv. dr. *Marikovszkyné* Csider Gizella igazgatónő, dr. *Wallentyni* Dezső titkár, dr. *Soldos* Béla jegyző s a választmány és a tisztikar több tagja. Több

— Az lesz, kincsem, rubintom, az. — Most pedig veled van egy pár szavam Zabar Kán: én megszerettem a lányodat, pedig nem tudtam, hogy fejedelmi családból való, megszeretett amint látod ő is, én kész vagyok őt feleségül venni, s ő kész hozzám jönni, bár én szabadságát, — ha mást szeret, — kész vagyok azonnal vissza adni.

— Ilyen áron nem kell a szabadság jó vezérem! maradjunk csak úgy, ahogy megbeszéltük, — vágott közbe Hajnalka.

— Még egyet Zabar Kán, ha a te véred fejedelmi vér, enyém is az, ösátyám Huba, a hadak atyja, a hatodik törzs kardjának örököse, Árpád büszke vezére volt, unokája Zoltán fejedlem volt, tehát ide adod e most már nem a király, hanem a te akaratodból Hajnalkádat hozzám feleségül.

— Üdv és áldás neked Huba ivadéka, ösátyád hőstetteit a táborban a mi vitézeink is éneklük. Légy tehát ura leányomnak, ő pedig a te feleséged, ha hadamtól szabadulhatok, telkereslek váratokban.

A nagyur nem fűzhette tovább gondolatait, mert a várból hatos kürtészó rivalt bele a levegőbe s ugyanakkor a város négy fokán aranyos zászlók vonattak fel, hirdetvén mindenkinek, hogy Osgyán várkastélyában most az ország legnagyobb urát, a királyt látják vendégképpen.

II.

Kisboldogasszony napja felé járván az idő, mind Serkén, mind Osgyán várában nagy volt a készülődés. János nagyur ugyanis ezen a napon tartja meg nászát Zabar Kán leányával Hajnalkával, ki a serkeni várban a várpap és a nagyur édesanyja vezetése alatt készült a kereszttség és a házasság szentségének felvételére

nem eseréljük kölcsönösen. — Ezt akartam neked mondani.

— Minden szavad úgy léssen drága Hajnalkám, atyáddal pedig azonnal beszéllek. — Enged meg tehát, hogy most távozzam, s ha atyád beleegyezését adja, mint elválaszthatatlan jegyessed jöjtek vissza ide hozzád, hogy azután mihelyest lehetséges, utnak induljunk az én szép birtokom felé.

A nagyur kitélé indult, azonban szembe szálás kemény alak jött vele a főtárnok kíséretében, ki minden bevezetés nélkül össze-vissza csókolta Hajnalkát, miközben édes, becézgető szavakat duruzsolt neki. Hajnalka pedig úgy csüngött az ember nyakán, mint a hajnalka virág az erős tölgy derekán.

A főtárnok és a nagyur megilletődve nézték a szülői szeretet és gyermeki ragaszkodás ilyen szép megnyilvánulását, világért sem zavarták volna azt.

Végül Zabar Kán, — mert ő volt, — kezdett beszélni, hogy László a nagy király, megkegyelmezett neki, valamennyi Kunnak, földet is jéjött ki számukra, hol majd letelepszenek és a keresztény hitet felveszik.

— Így tehát én és népem szabadok vagyunk, de te, te édes gyöngyvirágom, te nem vagy, a király azt mondá, hogy egyik fővezére téged választott ki hadizsákmánja jutalmául, s ő odaadott téged neki.

— Az a vezér én vagyok! — szólta a nagyúr előre lépve.

— És én szívesen leszek az ő hadi-zsákmánnya, — erősíté hajnalka.

— De leánykám, tudja-e a vezér, hogy ki vagy te? Hogyan értetődik a hadi-zsákmány szó?

— Felesége, édes párja leszek neki, úgy e vezér?

Miután a nagyur magára maradt, lassan odament a leányhoz, megfogta kezét és megkérdezte, miszerint hallotta-e mit mondott a király, a leány csendesen szemlélve felelte, hogy igen.

— Nincs-e ellene valami kifogásod?

— A király szava parancs előttem, hiszen foglya vagyok.

— Már nem vagy többé a király foglya, hanem az enyém, azaz mit is beszéllek, én vagyok a te foglyod, — rabszolgád, ha úgy akarod, mert foglyul ejtett engemet gyönyörű személyed. — Hogy hívnak?

— Hajnalka a nevem, Zabar Kán egyetlen leánya vagyok, és a néni, aki itt ül lábaimnál, gondozóm, Abigél — atyámnak nővére.

— No, a Hajnalka név ugyancsak rád illik, édes lelkem, mert csakugyan úgy nézel ki, mint a most pitymalló hajnal. Engedd hát meg, hogy az enyémnek nevezzelek, s elvigyelek oda a kékhegyek alá Osgyán várába, ahol illatozik a virág a réten, kékebb az ég, édesebb a szerelem, oda abba a tündérszép völgybe, hol a lágy szellők játszanak hol a rengetegek üstökével, hol a tavak fehér-kék lágy hullámaival.

— Vezér! tudom, hogy te a mai naptól parancsolóm vagy, de azt is tudom, hogy nagyur vagy, jó lesz tehát megtudnod, hogy Zabar Kán leánya csak hitvesse lehet valakinek, vagy halott, de rabszolganője senkinek, te az új vallás hive vagy, én pogány vagyok, hogy veszel te el pogány leányt, hívtál az imént, én elmegyek veled, mert látom, hogy szeretsz, s mi tagadás én is vonzódom hozzád, bár most láttalak először, valamint te engemet, de csak úgy mint jegyessed. — Ti legyőztetek minket, igaz, a testünk a tietek, de a lelkünket, a szívünket nem, azt nem vehetitek el, az a mienk, ha csak el

férfivendég is megjelent a közgyűlésen, kik nagy érdeklődéssel vettek tudomást a nőegylet hasznos és nemes emberbaráti törekvéseiről.

Samarjay Jánosné elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s őszinte örömeinek ad kifejezést a felett, hogy számos új tag is igazolja megjelenésével az egyesület működése iránt érdeklődését. A titkári jelentésnek — mely az egyesület működéséről számol be — figyelmes meghallgatását kéri s ajánlja a gyermekvédelemmel kapcsolatos újabb intézményt: a háztartási iskolát, az egyesület jóbarátainak figyelmébe.

Dr. Wallentinyi Dezső az egyesület ékesszavu titkára terjesztette ezután elő a terjedelmes évi jelentését, mely poétikus bevezetés után három részben adja hű képét az egyesület mult évi intensív munkásságának. Az árvák és elaggottak segélyezése és gondozása, a „Napközi Otthon” működése és a háztartási iskola a három tágkörű munkatér, melyen a szép eredmény — hála az érdemes és köztiszteltetben álló elnöknőnek és vezetőségnek s a társadalom készséges támogatásának — évről-évre fokozódik. 172 gyermeket és 26 elaggott szegényt segélyeztek, 26-tal többet mint az előző évben. 43568 K 72 fillért adtak ki, 32281 K 72 fillérrel többet, mint az előző évben, mely összegben befoglaltatik a 30000 korona — a cselédképző megvételére fordított összeg is. A bevétel is emelkedett, mert 43843 K 72 fillért tett ki a kölcsönökkel együtt s 277 K a készpénz maradvány. 50 szegény közt 1799 korona osztott ki, 225 koronával több mint előző évben. Az egyesület ügyeinek vezetésében az elnöknőnek lelkes munkatársai az alelnöknő és igazgatónő.

A dr. Marikovszky Csider Gizella vezetése alatt immár 8 év óta működött napközi otthon hazafias és kulturális missiót teljesített az idén is, 1910. decz. 5-én nyílt meg 76 gyermek járt oda s még mások is igénybe vették az intézményt. 69 tanítási napon 2500-nál több melegébredet szolgáltatott ki a „Napközi Otthon.” Átlagos napi kiadás 5 korona volt s egy gyermek ebédje 13/4 fillérbe került. A vagyon: 2131 K 70 fill., 246 K 70 fillérrel több, mint előző évben.

A „Háztartási Iskola” 5 év előtt az elnöknő buzgólkodása folytán az állam segítségével létesült. 69 hatóságilag elhagyatottnak nyilvánított 7 éven felüli leánygyermek nyert itt el-

helyezést és gondozást. 15 év betöltése után 9 szolgálatba lépett. A kiadás 10364 koronát tett ki s ebből az egyesület 3088, illetve 2088 koronával járult az intézmény fentartásához és fejlesztéséhez. Elismeréssel és hálaival emlékszik meg a jelentés az adományozókról, majd előterjeszti a választmány azon javaslatát, hogy egy munkaterem sürgős berendezése feltétlenül szükséges s ezt elhatározni a közgyűlés van hivatva.

A jelentés ezután kegyelettel emlékszik meg *Soós* Gyulay Hermin, dr. *Veress* Samuné választmányi és *Ráisz* Marikovszky Emma dísztag elhunytáról. Utóbbi az egyesület egyik megalapítója s mindig lelkes támogatója volt. Emlékeiket jegyzőkönyvben megörökítik.

A tagok száma 5 alapító, 9 rendes és 11 pártoló taggal szaporodott. Elismeréssel szól a jelentés az új jegyző: dr. *Soldos* Béla működéséről s a taggyűjtő hölgyek sikeres fáradozásairól. Az egyesület belső életéről, a karácsonya ünnepélyéről, a januári fényes sikerű műestélyről referál ezután, a szinte páratlan eredmény: 1355 korona tiszta jövedelem a nagy buzgalom folytán állott elő, miben természetesen az érdem oroszlanrészre az elnököt illeti.

Az egyesület résztvett a drezdai kiállításon s elismerést nyert.

A közgyűlés a nagy gonddal megírt évi jelentést tudomásul vette, köszönetet szavazott az elnöknőnek és segítő társainak, a titkárnak s a jelentést évkönyvbe veszi a *Kern* Adoltné indítványára.

A számvizsgáló bizottság jelentését dr. *Soldos* Béla jegyző olvasta fel. A jelentés tudomásul vétetett s *Eperjessy* József pénztárnoknak a felmentvény elismerés mellett megadatott s köszönetet mondott a közgyűlés a titkár indítványára az elnöknőnek és igazgatónőnek a külön pénztárak kezeléseért.

Végül a közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a választmány javaslatát a munkaterem berendezésére vonatkozólag magáévá teszi, az elnökséget a költségvetés elkészítésével s a munkálatok eszközöltetésével megbizza.

Indítvány nem lévén, elnöknő hálás köszönetet mondott a megjelenteknek szíves és jóindulatu érdeklődésükért s azt a jövőre is kérve, a közgyűlést befejezettnek jelentette ki. — Mondani sem kell, hogy lelkesen, zajosan megéljeneztek, amit az elnöknő és buzgó kis gárdája igazán meg is érdemelt!

s mondhatni nagyon jó tanuló volt, s úgy egyik mint másik nevelője megvolt vele felette elégedve. A nagyaszonny rajongásig szerette, s Hajnalka viszont a jövődóbeli napamját. — Baj csupán az öreg Abigél nenővel volt, amelyben sehogy sem lehetett a vizimádásról megszoktatni, s ha csak szerét ejthette lement a Rima ömléshez és ott handa-bandázott, a jobbak nagy csodálkozására.

Nagyboldogasszony napján vette fel Hajnalka a keresztiséget, hogy már mint keresztény hajdon fogadja völegényét, ki őt az osgyáni templomba vivén, örök hűséget esküdjének egymásnak.

Azóta, hogy a Temes partjáról felkerült ide a Rima partjára, jövődóbeli férjét csak néhányszor látta, lent a játéktéren, hol az tiszteletere lovagjátékokat tartott; s valahányszor látta, szerelmes szíve csak még jobban megszerette azt a szép, erős, jólelkű férfiut, akinél minden pillanatban rajta függött a tekintete.

Serken várában már minden készen volt, reggeli szürkületkor el is indultak a menyasszonyi möringgal. — Tíz óra tájban a gedői várból futárt jelzett a toronyór, mindenki kíváncsian várta, s nem sokára fel is tűnt az apátság völgyéből felkigyózó uton.

Beeresztetvén, a nagyaszonny után tudakozódott, kinek egy darab pergamentot adott át. — A nagyaszonny a mint elolvasta, nagy meghatottsággal mondá:

— Áldott jó királyom!

A futár tehát azt a hirt hozta, hogy László, a király nem feledkezve meg adott ígérteiről, eljött kedves vezérének nászára, már Osgyán falai között van, elhozván magával Zabar Kánt is.

Irja továbbá a nagyur, hogy így már nem mehet drága arájáért, de délben Étel herczeg vezérlete alatt huszonnégy nemes urti lészen

ott, s ezek fogják majd illendőséggel a kíséretet képezni.

Tizenkét óra felé csakugyan feltűnt a csapat a szemhatáron, amint viczánkoló paripájukkal száguldva közelegtek, s mikor az apátság nagy kapujához értek, három lovas kivált a többi közül, a násznagy és a két vőfély, s egyenesen a várkapu felé tartottak, hogy ős szokás szerint a vevő (vő) által az eladó lányért küldött díjat átadják.

Az öreg Abigél helyettesítette az anyát, és a násznagy rimbe szedett beszédje után a két vőfély mondóka kíséretében átadta neki a leány árát, mely egy jókora ezüst szekrénykébe volt rejtve, Abigél átadta Hajnalkának, ki már égett a kíváncsiságtól, hogy vajjon mennyire becsüli őt a völegénye, és menten a láda kinyitásához fogott.

Bizony sokra becsülhette, ahogy felnyitott a láda teteje, szemkápráztató volt azt nézni is, ami benne volt, tele-tele gyönyörű szemü drága gyöngyökkel, megért egy kiskirályságot. Hajnalka azt sem tudta, hogy hová tegye, úgy örült neki, hogy még meg is csókolta a ládáját. Az öreg nagyaszonny azután behívta a násznagyot és a két vőfélyt a czinterembe egy kupa borra meg egy kis harapni valóra, hová az időközben megérkezett nemes urfiak is bementek. Hajnalkát pedig bevitték a belső szobájába és egy tuczat belső asszony egyebet sem tett álló egy óráig, mint őt szépitette; pedig kár volt, mert szebbé már úgy sem teheték. Ennek végeztével a menyasszony kiment a czinterembe, onnan azután elindultak Osgyán felé, a regézők, lantosok vig zaja kíséretében. Étel herczeg vezetésén a negyven tagu kíséretet, elől lovagolt, míg a kíséret felerészben utána, felerészben a középre fogott menyasszony után lovagolt.

Széljegyzetek.

A virágok is tudnak beszélni. Nem úgy, mint az emberek gondolják; nem olyan emberi „virág nyelven”, hanem eredeti, lényükből folyó virágos nyelven.

A virágoktól hangos a világ és dallamos az egész természet. Pedig nem beszélnek, nem adnak hangot. Csak jelentenek s e jelentéstől mélyebb értelmet nyer az élet is.

Ha nyílnak, nyílt tekintetükkel oda állnak az ember elé s mint a beszédes ajkak vagy mosolygó szemek megigéznek minket és beszélnek nekünk. Az egyik színével, a másik illatával s némelyik mind a kettővel.

S olyan nagy mesterek ők ebben, hogy az emberből kicsalják még az érzelmet is. Mikor azután az ember ez érzelemtől megittasul, akkor letépi a virágot és föltüzi a szíve mellé — bokrétának!

Minden virág közt a rózsának van a legszébb szava. Azt mondja magáról, hogy ő a szeretet:

Én vagyok a virágok királynője, mert a szeretet királynővé avatott és kent föl engem. Szeret engem az ég, mert én mosolygok föl reá a legszebben.

A nap nekem udvarol a legjobban s azért kapok legtöbbet az ő melegéből s így tudom csodás szépségemet is kifejezni.

Nem vagyok csak mindig piros, mint a pipacs és nem vagyok csak mindig fehér, mint a lilium.

Nem! Nem! Velem a természet remekel, hogy mindenki szerethessen, mert a szeretetet szeretni kell!

Fejecském tiszta s benne, mintegy rejtélyben ott él a gyönyör és illat rejtett forrása. Így kedves vagyok s nem is szünöm meg a földet gyönyörrel elbájosni.

É kedvességtől vagyok szép is. Ezt a szépségemet veszi körül, mint a holdat az ő udvara, az illat ereje. Ez erőből indul meg az ember szíve s azért sincsen ellenségem nekem.

Én vagyok a szeretet! . . .

*

Már nem tudom, hogy hol olvastam, azért a forrással nem tudok beszámolni. Bocsánat érte!

Csak annyit tudok, hogy Budapesten vagy hol, a legyek lettek bizonyos dolgok „hamisítatlanságának” szomorú tanui.

Ennek hatása alatt bátorodik az alábbi is-

Gedővárnál újabb kísérettel gyarapodott a nászmenet, az ott szolgáló apródok, mind szép erős, fiatal, gyermekarcu legénykéek, számszerint huszan csatlakoztak uruk menyasszonyának kíséretéhez s így folytatták utjukat fel azon a völgyön, melyet máig is Hajnalvölgynek hívnak az akkori várnép utódai, a várgedeiek.

III.

Főnt a mai Hajnalvölgy-főben hatalmas tölgyes terület el akkor, nem igen vágták, volt fa közelébb is, legtöbbször a szebbit, fiatalját válogatták ki, ha építettek; máskülönbben arra való volt, hogy a vad jól elbujhassék benne, el is bujhatott, ritkán látott embert, de nem is volt ám tanácsos az időben egyes embernek ilyen erdőt bujni, tizen, tizenöten vehették tel csak a harcot a bölényekkel, a medvék és egyéb ragadozók seregével.

A völgyet domináló tetőnek egyik magától kidőlt törzsén egy szálas, marcsona képű embert látunk ülni, sehogy sem hasonlít a környékbeli lakókhöz, sem ruházatban, sem tegevületben; időnként türelmetlenül kémlelve tekint le a völgybe, mintha erősen várna valamit, végre feláll, de abban a pillanatban egy fa mellé huzódik, egy ideig figyelmesen, kutatóan nézi a völgy fordulójánál zajosan vonuló nászmenetet, azután eltűnik a sűrűben. A lassan közelgő nászmenetből kiválik három lovas és gyors tempóban tartanak Osgyán felé most már nem nézve a tört utat, erdőn-bokron keresztül, hogy hirt vigyének oda a menet közeledtéről.

Az iménti idegen kémlelő pedig gyorsan siet a tisztásra, hol száz-százhusz hozzá hasonló embert látunk tüzek mellett beszélgetni, ami a kémet meglátják, egyszerre elül a beszéd és figyelmesen néznek abban az irányban, hol az egy szép vállas fiatalembernek mondja el amit látott.

mert történet ugyancsak alábbi formájában megjelenni.

Tehát Budapesten vagyunk. De nemcsak mi, hanem még rajtuk kívül négy darab légy is. Mondjuk, hogy együtt mentünk Pestig.

Mikor az állomáson kiszállunk, a legyek az ő természetük következetességével azonnal ott-honosan érezték magukat és a Baross-téren tanácsot tartottak.

Az egyik, alighanem ez lehetett a főnök, parancsot osztogatott. Kémlelési szolgálattételre rendelte három társát.

A parancs körülbelül így hangzott:

„Elmentek! El és vissza is jöttök. Egy óra mulva itt lesztek. Az egyik megkóstolja, hogy milyen a tej; a másik, hogy milyen a sonka; a harmadik, hogy milyen a cukor. — Aló!”

És a három légy repült. Mig oda voltak, addig a fővezér ott sétálgatott a Baross szobrán és bizonyosan azon csodálkozott, hogy miért is olyan jó ez a fekete bácsi és szónéklül türi meg még az orrán is.

No de ez nem tartozik a tárgyhoz. A dolog folytatása abban van, hogy ez a jó falatra éhes hetyke vezér hiába várt. Elmúlt biz' ott nem csak egy, hanem már háromszor egy óra is és társai még sem jöttek vissza.

Biztosan tulfinom falatokra akadtak — gondolta magában s elindult keresni őket. És meg is találta mind a hármat. Az egyiket egy tejes, a másikat egy sonkás, a harmadikat egy cukor kirakatban. De esodák esodája: egyik sem élt, mindhárom élettelenül hevert, tönkre voltak téve.

Mondani se kell, hogy e csapás nagyon lecsapta a főnök étvágyát és szomoruan repült ide-oda. Nem is nézett már enni való után. Sőt ha már társai elpusztultak, pusztuljon el ő is.

E vég gondolattal repült el véletlenül egy kirakat előtt, melyben légyölök voltak. Itt a szabadulás órája — gondolta és rá repült a gyilkoló méregre. És szivta és várta, hogy mikor jön már a halál pillanata.

De bizony ez nem jött. Akármennyit kívánta, nem jött. És ekkor újra csodálkozott, hogy hogyan lehet ez? Ő nem tudna meghalni, mikor társai akaratlanul is meghaltak? Hogyan lehet ez? A légyölő nem öl?

Tapasztalnia kellett, hogy nem. Mikor látta, hogy hiába kívánja a halált, mégis rászánta magát az evésre és visszarepült egyik társa mellé és a maradékból jóízűen falatozott. És

A beszéd alatt egyre jobban összevonja a vezérnek látszó alak a szemöldökét, azután int egy öreg harcosnak, ki közelébb jöven, jelzi, hogy mindent hallott.

— Sokan vannak Czövek, sokan!

— De nem számítanak a támadásra és ez nagy előnyünk nekünk uram, olyan helyen intézzük a támadást, ahol keskeny az út, ritka a sor, azután bizd a többit rám, — hát hiába jöttünk e egészen a bolgár földről utatlan-utakon idáig, ha most tétlenül kell nézünk, hogy miképen vonul el előttünk a lakodalmi nép a te szép testvéreddel.

— Másképen gondolkodnék én is, ha a simonfalvi meg a bucsanyi barátok ránk nem uszítják az embereiket, de látod majd a fele oda van a vitézeknek, kit elfogtak, kit megölték, kevesen vagyunk; akiket megölték azoktól nem félünk, azok már esendes emberek, de akiket elfogtak, azoktól jobban félek, hátha kivallatják őket és elárulják tervünket.

— Ne félj attól uram! egy kunfi azt nem teszi.

— Különbén jó, nem bánom, én nem is magamat sajnálom, hanem a vitézeket, én már nem veszthetek semmit, hiszen már ugyanis mindent elvesztettem; ha hűgomat elvesztettem, ha azt vissza nem szerezhetem, minék nekem az élet; add ki hát a vitézeknek az indulót.

Az öreg kun intett és a kunfiak azonnal csapatba állottak, arcukon a legkisebb halálfélelem nélkül, nevetve, dévajkodva, de bátran előkészülve.

Az öreg kun halkán füttyentett; kis idő mulva minden irányból kéknek tünnek fel és elmondották megfigyelésük eredményét, az öreg egy darabig gondolkodott, azután az egyikhez így szólt:

— Te vezetsz minket ahhoz a szoros uthoz,

ime, ez használt — nem sokára elpusztult ő is . . .

Már most mit jelent ez a történet? Azt, hogy hamis volt a tej, mérges a sonka, hamis a cukor, sőt hamis volt még a — légyölő is. Érdekes, mi?

Meghívás.

A várgede kishonti egyesített alesperesi kerületek róm. kath. tanítói köre

rendes gyűlését

f. évi június hó 14-én d. e. 9 órakor tartja Várgedén, a rk. népiskola tantermében. Erre a kör tagjait s a tanügy barátait tisztelettel meghívom. Tiszolcz, 1911. évi június hó.

Parák Lázár, elnök.

Tárgyrend:

1. Elnöki megnyitás és előterjesztés.
2. A m. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. „Miként ápolja a tanító a gyermekekben a haza földjének rögzéhez való ragaszkodás érzelmeit?” című kötelezett tétel felolvasása.
4. A tanítók társadalmi helyzetének rendezésére irányuló határozati javaslatok tárgyalása.
5. A számvizsgáló bizottság kiküldése s jelentésének tárgyalása.
6. Két középponti bizottsági tag választása.
7. A IV. egyetemes kath. tanítógyűlés küldötteinek választása.
8. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.
9. Indítványok és 10. A tagdíjak lerovása.

Értesítés.

A rimaszombati áll. polg. leányiskolában a nyilvános tanulók záróvizsgái ez idén hatósági intézkedésre nem tartatnak meg óvatosságból, nehogy a lappangó vörheny-járvány a növendékek között is kiússzon.

A magánvizsgálatok azonban a kitűzött időben megtartatnak, még pedig:

Június 20-án, kedden d. e. 8 órakor az I. és II. oszt. magántanulók írásbeli;

Június 20-án d. u. 3 órakor az I. és II. o. szóbeli.

Június 21-én szerdán d. e. 8 órakor a III. és IV. oszt. írásbeli;

Június 21-én d. u. 3 órakor a III. és IV. o. szóbeli vizsgái. Az igazgatóság.

azután intett és az elszánt csapat egy pár perc mulva elfoglalta azt a helyet, honnan a nászmenet ellen támadást akart intézni. j

Ez alatt a menet vígan, énekelve közeledett, minden szem azon irányba nézett, még a levél sem zördült, a harcosok felajzott nyíllal vártak a megállapított jelre s ime az eleje most bontakozott ki a lehajló ágak közül, de ugyanakkor dübörgő lödöbögés hallatszott az ellenkező irányból, egyszerre mindenki arra rézett s a vágató, tajtékozó paripán, mint egy tulvilági lény, megjelenik a megrémült kunfiak előtt az uton Zabar kán a volt fejedelmük, kit ők a Temes melletti harczból megszabadult és hazatérő kun harcosok által elmondottakból halottnak hittek.

Egyszerre elfelejtettek mindent és rohantak a kán eleibe, érthetetlen, zagyva beszédet intézvéen hozzá.

Zabar kán röviden elmondotta, hogy az Osgyánba szállított elfogott kunok egyikében felismerte régi fegyverhordozóját, kitől megtudta a készülődő támadást és azért sietett azt megakadályozni. De most már nincs mit harcolni, sőt minden kun fogjon testvérkezet a magyarokkal, kik olyan szeliden, olyan vendégszeretően fogadták őket be az országba. Ez alatt megérkezett a nászmenet s rövid magyarozgatás után vígan fogtak kezét a magyar urfiak a kunfiakkal, kikkel megnövekedve vonultak be Osgyánba, egy rokot is hozva a nagyurnak, mert a fiatal vezér, ki nőtestvére kiszabadítására jött vala, Zabar kán fia, Hajnalka fivére Bedegény volt.

A nagyur és Hajnalka esküvője még az nap meg volt, Bedegény pedig keresztény hitre térve, egy év mulva elvette János uagyur unokahugát, azon a napon, melyet máig is kisboldogasszony napjának hívnak.

Égbeszállt egy angyal! . . .

Zúgnak a harangok! . . . bánatosan kongnak . . . Ugyan mért is kongnak? . . . Vajjon miért zsongnak-bongnak olyan szívfacsarón, olyan fájdalmasan? . . .

Égbeszállt egy angyal a földnek porából egész váratlanul . . . föl a mennyországba! . . . angyalok honába . . . Isten zsámolyához! . . . Könnyek tengerén túl, siralomvölgyén át, bánattelhők fölött magasan felnyúló keservek hegyfokán túlon túl az égbe! . . . ártatlan angyalkák szárnyas seregébe . . . kised csecsemőket magához ölelő Jézusunk ölébe.

*

Zúgnak a harangok! . . . keservesen zúgnak! . . . Ugyan kit siratnak? . . . Vajjon miért kongnak olyan keservesen . . . olyan siralmasan? . . .

Égbeszállt egy angyal! . . . itt hagyva egy édes reménytől megfosztott gondos, jó szülőket . . . összetört családnak szeretett véreit . . . egész kis világot . . . a nagy mindenséget! . . . S bánat tengerének siralomvölgyében, . . . zápor könyhuladás fájdalom árjában édes mindazokat, kik őt úgy szerették! . . . úgy elbecézgették! . . .

*

Zúgnak a harangok! . . . Ugyan kit kísérnek utolsó útjában a temetőkertbe? . . .

Égbeszállt egy angyal! . . . **Bihary Pistike** drága porhüvelyét épen most kísérik csendes zokogással, sűrű könnyhullatás néma fájdalomával a sír éjjelibe . . . pihenő helyére . . . ahol nem fáj semmi! . . . ahol nem bánt senki! . . . a béke honába! . . .

Égbeszállt egy angyal megdicsőült lelke!! . . . J . . . bácsi.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Egyházmegyei hírek. Az egyházmegyében legutóbb a következő változások történtek: *Lihan* Nejtus murányaljai plébános Rátkószabadiba helyeztetett hasonló minőségben. *Taufler* Gyula salgótarjáni segédlelkész Murányaljára. *Beliczky* Jenő Mátranovákra Salgótarjányba. *Danics* Lajos Putnokra Mátranovákra és *Upponyi* József Littykéről Putnokra helyeztetett át adminisztrátori, illetőleg segédlelkészi minőségben.

Kegyelet. A helybeli polgári leányiskola tantestülete és növendék serege igazán szép jelet adta őszinte, igaz kegyeletének és megemlékezésének. F. hó 7-én az iskola bezárás napján reggel az épület előtt gyülekeztek a növendékek s a tantestület tagjaival együtt kizárólag dr. *Feress* Samu né Mészáros Jolán, a korán elhunyt tanárnő sírjához. Megható látvány volt, mikor ez a kis csapat ünnepi esendőben, — szívében az őszinte kegyelet megemlékezés mélyeséges érzésével — kivonult a sírhanthoz s egy gyönyörű virágkoszorút és nagy csokrot helyezett a sírra annak jeléül, hogy az elhunyt emlékét hűségesen őrzik volt pályatársai és növendékei. A sír felett *Kathana* Géza igazgató szívhezszóló, megható beszédet mondott.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Végh* Vilmos helybeli lakost számgyakornokká nevezte ki.

Lelkeszi helyettesítés. Az elhunyt zsiپی református lelkész helyettesítésével a püspök — mint halljuk — *Tóth János* helybeli segédlelkészt bizta meg.

Calvineum-ünnepély. A gömörmezei ref. papság nagyobb szabású kalvineum ünnepély rendezését vette tervbe a ref. lelkészek árvái javára. Az ünnepély előkészítésére egy bizottság lett kiküldve, melynek soraiban találjuk *Vattay László, Réz László* és *Juhász László* ref. lelkészeket. E bizottság f. hó 7-én értekezett *Csiz* fürdőben az ünnepség részletei felől, amely vagy Rimaszombatban vagy pedig Putnokon tartatnék meg. Ugyanekkor az irányban is mozgalom indítatnék, hogy vármegyénk nagy szülöttének *Tompa Mihály* koszorus költőnek Hanván nyugvó hamvai fölé díszes mauzóleum emeltessék.

Személyi hírek. *Jurenák Jenő* kir. mérnök, ki Kassáról lett az itteni államépítészeti hivatalhoz áthelyezve, hivatalát folyó hó 8-án foglalta el.

Ifj. Zachar Gusztáv p. ü. számellenőr folyó hó 8-án foglalta el hivatalát az itteni kir. számvevőségénél.

Tanítónői oklevél. *Jakovetz Ilonka*, a helybeli áll. leányiskola buzgó és tehetséges tanítónője mult héten Budapesten sikerrel letette a képesítő vizsgát.

Halálozás. *Bartha István* helybeli gazdasági felügyelőt mély gyász érte, amennyiben atyja: *Bartha István* nyug. gazdatiszt f. hó 6-ikán 78 éves korában, boldog házassága 52-ik évében Feleden elhunyt. F. hó 8-án nagy részvét mellett temették el Feleden. Özvegyén kívül nagy család és kiterjedt rokonság gyászolja.

Nagy Zoltán, helybeli áll. iskola ig. tanítót súlyos csapás érte. Ugyanis édes anyja: *Nagy Józsefné* szül. *Zámpory Julianna* f. évi június 8-án Losonczon meghalt. A temetés tegnap délután volt a ref. egyház szertartása szerint. Enyhítse a gyászoló fiu fájdalmát barátainak és tisztelőinek őszinte részvéte!

A vármegyei Kaszinó választmányát *Samarjay János* alelnök f. hó 8-ikára ülésre hívta össze. Az elnöki tisztelet *Medveczky Sándor* igazgató töltötte be, a jegyzőkönyvet dr. *Institoris* Endre vezette. A választmány tudomásul vette a közgyűlés előkészítésére *Bornemisza László* elnöklésével kiküldött 11 tagú kandidáló bizottság jelentését, mely szerint 3 igazgató és 27 vál. tag megválasztását proponálja a közgyűlésnek. A *közgyűlés tudvalevőleg ma: 11-én délután fél 3 órakor lesz.* Új tagként felvételre *Szentiványi József* bejei nagybirtokos.

Nyugdíjgyűlési gyűlés. A helybeli általános ipartestület nyugdíj egyesületének választmánya ma vasárnap d. e. 11 órakor a városi tanácsstermben ülést tart *Rábely Miklós* elnöklete alatt.

Otthon társaskör. A városunkban most megalakult Otthon társaskör választmánya első ülését a Hungária szálló nagytermében ma vasárnap d. e. 11 órakor tartja.

Közművelődési gyűlés. A vármegyei magyar közművelődési egyesület f. hó 14-én d. u. fél 3 órakor *Fáy Gyula* nyug. főispán elnöklésével a vármegyeház tanácsstermben tisztújító közgyűlést tart, melyre a tagokat az elnökség már meghívta.

Iparostanoncziskolai vizsgák. Az iparostanoncziskola növendékeinek vizsgái az áll. elemi fiúiskolában f. hó 11-ikén ma d. u. 1—3 óráig lesznek. A kézimunka kiállítás ugyanott ma d. e. 9 órától délután 3 ig lesz megtekinthető. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Közig. bizottsági gyűlés. A vármegye közigazg. bizottsága folyó hó 14-én tartja rendes havi ülését.

Utóállítás. A szokásos katonai utóállítás folyó hó 10-én lett megtartva a vármegyeházán dr. *Fornet Gyula* vm. főjegyző elnöklete alatt. A legközelebbi utóállítások június hó 27, július hó 8 és 20-án lesznek.

A nyomorék gyermekek pünkösdi vasárnap délután egy jótékony uri emberünk 10 koronányi adományából cseresznye-uzsonnát kaptak. Az uzsonnát a gyermekotthon elnöksége osztotta ki. A gyermekek hálás öröme legyen a nagylelkű adományozó legszebb jutalma!

Lelkeszi vizsgák. Jövő héten lesznek Sárospatakon a ref. theológián a lelkészi vizsgák, melyeken a vizsgáló-bizottságba *Czinke István* ref. lelkész mint hivatalos kiküldött fog részt venni.

Esküvő. *Kirner Jenő* magyar kir. államasati tisztviselő Miskolcra e hó 5-én tartotta egybekelését *Czibur Ellával*. *Czibur Emil* kereskedőnek s nejeének *Lackner Karolinának* leányával *Jolsván*. Az esketést a vőlegény nagybátyja *Kaczián János* budapesti főesperes végezte s szép beszédet intézett a fiatal párhoz.

A „Sajó Vidék“ szerkesztője. *Komoróczy Miklós*, a „Sajó Vidék“ megalapítója és hosszú időn át szerkesztője, aki egészségének helyreállítása végett néhány héttel ezelőtt a szerkesztéstől vissza lépett, mint örömmel olvassuk, e hó 1-én ismét átvette lapja szerkesztését.

Villámcsapás a Széchenyi-kertben. Az idei pünkösdi hétfő sokáig emlékezetes lesz kis városunkban. Délre ragyogó napfény, tikkasztó hőség volt, s szinte éreztük a vihar közeledtét. Kora délután jelentkezett is egy futó zápor jéggel vegyest, mely hamarosan nagyobb baj nélkül elmúlt. — A szabó ifjuság legszebb reményekkel tekintett jótékonycélra tervezett nyári mulatsága elé, melyen mindentéle szórakoztató dolgokat helyeztek kilátásba. A Széchenyi kert fedett táncz helyiségét nagyban díszítették, mikor fél 4 órakor a sűrű felhővel borított égboltozatról óriási dördülés kíséretében lecsapott a villám a Széchenyi-kert villamos vezetékébe. A táncz helyiségben megszállva dűledeztek a fiatal emberek, s a helyiség mellett a szabad téren egy csoportban álló 15—20 fiu és leánygyermek összeesett. A vezeték leszakadt és a villám tovább hatolt a vendéglős lakásában levő vezetékébe, ott a villanylámpát kiütve nagy lángszloppal véget ért. Itt a szobában levő 5 hetes kis gyermeket érte az áram: a csecsemő meghidegedett, elalélt, de életre hozták és semmi baja nem történt. Annál nagyobb volt a villámcsapás következménye azoknál, kiket a csoportban ért. Többen visszanyerték eszméletüket néhány pillanat alatt és egyrészt elutott, másrészt a kertben a gyepre ledől, mikor aztán magukhoz tértek, hazavitték őket. Óriási rémület és izgalom támadt. A 14 éves *Csizmár Máriát*, a 17 éves *Lovász Máriát*, a 15 éves *Krasznayik Erzsébet* nyomdászleányt és a 9 éves *Nagy Etel* nevű iskolás leányt a vendéglő teraszára vitték, ott locsolgatták és élesztgették.

Néhány pillanat alatt futottak orvosokért s csakhamar megjelentek dr. *Lichtschein Adolf* vasuti orvosi tanácsadó és dr. *Kármán Aladár* kórházi orvos, kik az első orvosi segínyt nyújtották s azután beszállították a leányokat a kórházba, hol rögtön gondos ápolás alá vétettek. Csizmár Márián azonban nem lehetett segíteni s reggelre meghalt. Nagy Etel másnap, Lovász Mária pedig f. hó 9-én gyógyultán hagyta el a kórházat. *Krasznayik Erzsébet* még most is ápolás alatt van. Súlyos agyrázkódást szenvedett és napokig feküdt Rimatamástalván két kőműves inas: *Galán Pál* és *Matédesz László*, *Istók László* cipész tanonc és *Győri Kálmán* mészáros inasnak az elszakadt vezeték nyakára esett s megsértette. Ezek azonban mind jól vannak már, csak szegény *Csizmár Mária*, kit nagy részvét mellett temettek el szerdán — lett áldozata a villám csapásnak. A nagy ijedség következtében anyja másnap idő előtt megszülte gyermekét. A villámcsapás után egész népvándorlás volt a Széchenyi-kert felé, rémhírek terjedtek el a városban, azt beszélték, hogy öt gyermeket agyonütött a villám s a szülők, akiknek gyermekeik a kertbe mentek, kétségbeesve rohantak ki a szerencsétlenség színhelyére. A szenzációs esettel a fővárosi lapok is foglalkoztak, de nem valami megbízható forrásból származhatott értesülésük, mert azt irták, hogy a mulatság javában tolyt, holott meg sem kezdődött s hogy *Takács Andor* vitte be a kórházba, hol az igazgató-főorvos vette kezelés alá őket, holott a megnevezettek itthon sem voltak.

Iskolatársak találkozója. Dr. *Nagy Zsigmond* tornaljai ügyvéd felkéri azon volt osztálytársait, akik az 1901-ik évben a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumba érettségire tettek, hogy fogadalmuk értelmében f. évi július 1-én Rimaszombatban a „Hungária“ —

(az előtt Három rózsza) szállodában 10 éves találkozóra megjelenni s ezimüket vele közölni sziveskedjenek.

Ünnepi ebéd. A helybeli katolikus olvasó egyesület Urnapján közebédet rendez a kör helyiségében. Az aláírási iven már szép számmal vannak jegyezve, s azok sorában találjuk városunk előkelő kath. tényezőit is.

Hangverseny Rozsnyón. Pünkösdi első napján szép hangversenyt rendeztek a rozsnyói kath. legényegyletben. A hangverseny jótékony célú irányzatú volt, ezen körülménynél fogva tehát meg volt a kívánt eredménye is. — A hangverseny szereplői közül kiemelendő *Sztanik Kamillia* és *Mayer Géza* gr. *Andrássy Dénes* uradalmi erdőmesterének remek zongora játéka, különösen az utóbbi művészi készséggel kezelte a billentyűket. — Városunkból *Rábely Kata* szerepelt és énekelt az ő ismert szép hangjával, mely elragadta a rozsnyóiakat is. *Rábely Etta* pedig egy pár nehéz költeményt szavalt. Mi *Rábely Etta* képességét még kevésbé ismertük, mert idehaza alig jelent meg a dobogón a nyilvánosság előtt. Annál nagyobb volt tehát a meglepetés, midőn azt a kritikát hallottuk róla, hogy előadásával rendkívül nagy sikert aratott. — Majd *ifj. Rábely Miklós* lépett az emelvényre női kosztümben igen ügyesen maszkirozva s az ő tréfás kupléival szünni nem akaró ismétlést és tapsot érdemelt ki. — A „Valami hibája van“ ezimű vigjátékot szép összejátékban adták elő: *Káposztás Margitka*, *Liszony Annuska*, *Bende László*, *ifj. Száraz Dániel*. Végül egy dialógból *Regula Jolánka* és *Andriška Dezső* mutattak be pompás alakítást. A hangverseny után vig pezsgő táncz következett. A rendezés körül az elismerés *Lóska Béla* elnököt és *Rónai János* drt illeti. Az estélyen felekezet nélkül számosan voltak jelen.

Tűzoltó kongresszus. Az idei országos tűzoltó kongresszus Veszprémben volt f. hó 3—4-ikén s azon vármegyénkől *Ulreich János* parancsnok és *Schranecz Szilárd* segédtsizt vettek részt.

A korela elleni intézkedések. A m. kir. belügyminiszter tudvalevőleg rendeletben intézkedett mindazon teendőik eszközése iránt, melyekkel a városokban, járásokban és községekben a kolera terjedését meg lehet akadályozni. A miniszter mostanában elrendelte azt is, hogy a megye tisztviselői személyesen győződjenek meg arról, vajjon az intézkedések pontosan teljesítettek-e. A vármegyei tisztviselő főorvosa a járásorvossal és a járási szolgabíróval f. hó 9-én Rimakokova vidékére szállott ki, hogy a kolera elleni óvó intézkedések megtételét ellenőrizze.

Menhelyfejlesztés és tatarozás. A belügyminiszter megengedte, hogy a helybeli állami gyermekmenhelyben 15 új ágy állíttassék be, úgy hogy ezután mintegy 50 ágy lesz az intézetben. A miniszter engedélyezte az épület tatarozási és újra festési költségeit is, melyek mintegy 6000 koronát tesznek ki s árlejtés után fognak eszközöltetni.

Elhalasztott mulatság. A helybeli szabó iparos ifjuság mult hétfőn elmaradt jótékony célú mulatságát a Széchenyi-kertben ma vasárnap délután tartja meg.

A polgári olvasókör az idén nagyobb szabású nyári mulatságot rendez. A mulatság július 2-án lesz, fényes tűzijátékkal és szépségversennyel egybekötve. 3 díjat tűznek ki s lesznek jótékonyági sátrak, hol különféle hasznos és szép czikkeket fognak árusítani.

A szerető bosszúja. *Kozsák András* darabos-ottíliai lakos vagyonszerzés végett Amerikába vándorolt. Birtokát 15 ezer koronáért eladta s állítólag egy év óta 1200 koronát szerzett ismét. Távolléte alatt a szemrevaló menyecske viszonyt folytatott *Jánostyák József* odaváló legénynyel s vigan éltek, míg a férj a tengerentúl verejétkkel kereste kenyerét. A férj megtudta felesége csaltaságát s váratlanul itthon termelt ezelőtt két héttel. A legény f. hó 6-ikára való éjjel mulatás után megleste *Kozsákot* s állítólag a menyecske biztatására, öt-hat fejszecsapással fejét szétroncsolta, a patakba cipelte, a hol éjjelután 1 órakor meghalt. A birói eljárás megindított és most két árva gyermek maradt apa nélkül. A tettes f. hó 8-án a helybeli kir. ügyészségénél önként jelentkezett. A hullát f. hó 7-én boncolták az orvosok a bíróság képviselőinek jelenlétében.

Iskola bezárás. A vörheny megbetegedések száma az utóbbi időben megszorodott, iskolás, ovodás gyermekek betegedtek meg, sőt kedden az elemi és polgári leányiskola épületében is előfordult vörheny megbetegedés, amelyben a szolgáló kis fia kapta meg a ragályos betegséget. A tisztviselő jelentése folytán a polgármester sürgősen intézkedett, hogy másnap az iskolák bezárassanak, s f. hó 7-ikén a polgári és elemi leányiskola növendékeit haza engedték a tantestület tagjai. A fiúiskolát f. hó 9-ikén zárták be a vörheny járvány miatt, minek folytán a vizsgák mindenütt elmaradnak; elmarad a nyomorék gyermekek vizsgája is.

Csőd. A rimaszombati kir. Törvényszék Csizy Kálmán rimaszombati kereskedő ellen június hó 2-án elrendelte a csődöt. Csődbiztosul Fodor Zoltán kir. törvényszéki bíró, csődtömögondnokul dr. *Institoris* Endre ügyvéd lettek kinevezve. A követelések bejelentésének határideje augusztus 4-ike, a felszámolási tárgyalás határnapja augusztus 19-ike.

Gyujtogatás. Forgácsfalván f. hó 7-én este 11 óra tájban Bisztrianszky Máté gazdálkodó és korecsmáros korecsmáját valaki felgyújtotta, a ház porrá égett s benne veszett a tulajdonosnak állítólag 780 korona készpénze is.

Köszönetnyilvánítás. A folyó évi márczius 11-ikén tartott ifjúsági bál jövedelméből 31 kor. 50 fillért Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegyesületének, 31 kor. 50 fillér a Fehérkereszt egyesületnek juttatott a rendezőség. Az elnökség köszönettel nyugtázza az összeget lapunk útján is.

A Fehér Kereszt egyesület — mint halljuk — már megvásárolta a régi gimnázium épületét a református egyháztól a nyomorék gyermekek otthona céljaira. Az adás-vevési szerződést a kiküldött bizottságok f. hó 14-ikén véglegesen megkötik.

A tanítói hangverseny fényes sikeréről mult számunkban számoltunk be olvasó közönségünknek. Most közöljük, hogy az estélyi jövedelme 963 kor. 20 fill., kiadása 301 kor. 04 fill. s így a városunkban felállítandó Tanítói internátus céljára 662 kor. 16 fillér tiszta jövedelem jutott. Felülfizettek: Samarjay János 20 kor., Baksay József, özv. Bánhidy Istvánné, Bencsik Sándor, Imreh Sándor 10—10 kor., dr. Witt Sándor 6 kor., Boczkó Dánielné, ifj. Csapó József, Grossinger Miksa és neje, Konratovics Jolán, Simon Mihály, N. N. 5—5 kor., Czinke István, Dapsy József 4—4 kor., Baksay István, Feketéné Otte Hedvig, Szlaticzky Endre (Klenócz), Weisz Manó 3—3 kor., Fischer Berta, Jakovetz Lajos, Reisz Mór, dr. Weinberger 2—2 kor., dr. Kertész Jenő, N. N. 1—1 kor. A felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

Késelő legények. Forgácsfalán pünkösdeknek is meg volt a maga szenzációja. A forgácsfalvai legények a „Májuska” állítása után bepálinkáztak, s Roncsák János és Poczklan István legények összeveszttek és késsel összeszurkálták egymást.

Halálos esés. Megirtuk lapunk mult számában, hogy *Kriszka* János csizmadia legény pénteken ittas állapotban felment a létrán a padlásra. Menetközben a létráról leesett s a helyszínén maradt eszméletlenül. Másnap szombaton bevitték a kórházba, hol egy óra mulva meghalt.

Véletlen lövés. Kálósán Russzó Dezső 18 éves cigányprimás f. hó 16-án egy töltött pisztollyal addig babrált, míg a fegyver elsült s a golyó a cigány balkezébe furódott. Beszallították a kórházba.

Kardos feleség. Gömörsiden f. hó 5-én Lukács Imre, 69 éves jó öreg kisbirtokos feleségét rendreutasította állítólag azért, mert a

kenyérhajat eldobálta. Az asszony dühében neki ment az öregnek s kapával fejét, orrát összevissza zuzta, úgy, hogy be kellett szállítani a sérültet a kórházba.

Hatalmas fejszecsapás. Aggteleken f. hó 5-én a korecsma előtt véres eset történt. Előző este a korecsmában *Polonkai* József öszszeszólalkozott *Ruszó* Károly szuhatói részeg cigánnyal, ki már vasárnap reggel is mámoros volt s egy fejszével úgy fejbevágtá *Polonkai*t, hogy az nyomban összeesett. Súlyos, a csonton keresztül hatoló sérülésével a közkórházba szállították f. hó 7-én.

Kegyetlen fiu. Oláhpatakon Marczis György ottani lakos f. hó 6-án az édes anyjával össze szólalkozott s dühében édes anyját hajánál fogva a szobában a földön vonszolta ide-oda, s aztán egy baltával agyonverte. A hulla boncolása, f. hó 8-án volt a helyszínén dr. *Zehery* István kir. törvényszéki orvos közbenjöttével. A tettest a csendőrség letartóztatta.

Öngyilkos cigány. Musuka Oláh József itteni cigány napszámos folyó hó 5-én éjjel a tisztviselőtelepi építkezésnél felakasztotta magát s mire tettét észrevették, meghalt. Mint-hogy bűncselekmény esete fenn nem forgott, a kir. ügyészség a hulla eltemetését megengedte.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Süteő Istvánnak „Az új lovagias honfoglalás” cz. cikke tudatos ferdtések és valótlanágok sorozata. Vele tehát nem vitázom, hanem a közönség iránti tiszteletből közlöm, hogy én Süteőnek soha egy fillérnyi károsodást nem okoztam. Ő nekem soha egy csipetnyi szíveséget sem

Menetrend

a m. kir. államvasutak gömöri főbb állomáshelyeiről induló és érkező vonalaira 1911. május 1-étől.

Tiszolcz—Feled.	
Tiszolczról indul	4 ²⁶ 5 ⁵³ 0— 12:49 0— 4:55 7 ⁵⁹ 0—
Rbányáról	5 ³⁷ 7 ⁰⁵ 0— 2:04 0— 6 ²⁶ 8 ⁵⁸ 0—
Rszombatból	6 ²⁵ 7 ⁵⁰ 10:12 2:54 4:26 7 ¹¹ 9 ⁴¹ 0—
Feledre érkezik	6:55 8:20 10:57 3:22 4:51 7 ⁴¹ 10 ¹⁰ 0—

Feled—Tiszolcz.	
Feledről indul	7:12 9:02 11:30 1:15 3:52 5:40 8 ¹⁰ 10 ¹¹
Rszombatból ind.	8:00 9:45 12:06 2:03 4:33 6 ¹⁵ 8 ⁴³ 10 ⁴⁶
Rbányáról indul	8:56 10:41 12:58 0— 5:27 0— 0— 10 ⁴⁰
Tiszolczra érkezik	10:15 11:59 2:13 0— 6:45 0— 0— 12 ⁴⁸

Fülek—Miskolcz.	
Fülekről indul	0— 6:12 10:25 2:58 7 ⁰² 0—
Várgedfűrdőről indul	0— 6:49 11:02 3:33 7 ⁴² 9 ⁰⁵
Feledről indul	0— 7:09 11:18 3:47 8 ⁰⁰ 0—
Bánrévéről indul	6:08 7:52 11:59 4:26 9 ¹⁴ 0—
Putnokról indul	6:19 8:04 12:08 4:36 9 ²⁷ 0—
Miskolczra érkezik	7:33 9:10 1:14 5:41 10 ⁴¹ 0—

Miskolcz—Fülek.	
Miskolczról indul	3 ³⁰ 6:27 10:57 0— 2:54 7 ¹⁰ —
Putnokra érkezik	4 ³⁴ 7:36 12:06 0— 4:01 8 ³⁶ —
Bánrévére érkezik	4 ⁴⁴ 7:48 12:17 0— 4:13 8 ⁴⁸ —
Feledre érkezik	0— 8:29 1:02 0— 4:56 9 ⁵⁷ —
Várgedfűrdőre érkezik	3 ²⁶ 8:45 1:17 4:05 5:13 10 ²⁸ —
Fülekre érkezik	4 ⁴² 9:16 1:49 0— 2:54 7 ¹⁰ —

Tiszolcz—Brezsnóbánya.	
Tiszolczról indul	0— 0— 7:16 0— 2:33 0—
Erdőkőzről indul	0— 4 ⁰⁵ 10:30 0— 2:37 5:33
Brezsnóbányára érkezik	0— 4 ³² 11:09 0— 5:45 11 ⁰³

Brezsnóbánya—Tiszolcz.	
Brezsnóbányáról indul	0— 0— 8:38 0— 5:00 0—
Erdőkőzről indul	0— 0— 9:15 0— 5:32 0—
Tiszolczra érkezik	0— 0— 11:50 0— 7 ⁴⁵ 0—

Brezsnóbánya—Vereskő.	
Brezsnóbányáról indul	8:10 6 ²⁵
Garamszécsről indul	9:43 8 ¹⁷
Pohorella-vasgyárból indul	10:47 9 ³⁴
Vereskőre érkezik	11:34 10 ³⁸

Vereskő—Brezsnóbánya.	
Vereskőről indul	4 ⁵⁰ 12:43
Pohorella-vasgyárból indul	5 ³⁴ 1:20
Garamszécsről indul	6:43 2:25
Brezsnóbányára érkezik	7:45 3:16

Bánréve—Dobsina.	
Bánrévéről indul	4 ⁵⁷ 8:15 12:40 5:02 9:10
Tornaljáról indul	5 ³⁶ 8:54 1:19 5:42 9:51
Pelsőczről indul	6:19 9:39 2:05 6 ²² 10 ⁴⁰
Rozsnyóról indul	7:21 10:49 3:11 7 ⁴² 11 ⁵¹
Dobsinára érkezik	8:41 12:10 4:31 9 ¹³ 1:14

Dobsina—Bánréve.	
Dobsináról indul	4 ¹⁴ 7:40 12:25 4:51
Rozsnyóról indul	5 ³¹ 9:01 1:38 6 ¹⁰
Pelsőczről indul	6:20 9:54 2:32 7 ⁰²
Tornaljáról indul	7:06 10:44 3:17 7 ⁵¹
Bánrévére érkezik	7:36 11:16 3:46 8 ²¹

Pelsőcz—Murányalja.	
Pelsőczről indul	6:45 2:40 7:20
Jolsvárol indul	8:09 3:53 8:37
Nagyroczéről indul	9:16 4:35 9:39
Murányaljára érkezik	9:45 0— 10 ⁰⁸

Murányalja—Pelsőcz.	
Murányaljáról indul	3 ⁵⁶ 10:50 0—
Nagyroczéről indul	4 ²³ 11:27 5:06
Jolsvárol indul	5 ⁰⁶ 12:30 5:48
Pelsőczre érkezik	6:04 1:27 6 ⁴⁵

Pelsőcz—Nagyszabos.	
Pelsőczről indul	7— 2:46 7 ³⁰
Csetnekről indul	8:17 3:46 8 ⁴⁰
Nagyszabosra érkezik	9:13 4:31 9 ³⁸

Nagyszabos—Pelsőcz.	
Nagyszabosról indul	4 ¹⁵ 11:30 5:04
Csetnekről indul	5 ¹² 12:49 5:57
Pelsőczre érkezik	5 ⁵⁴ 1:35 6 ³⁹

Bánréve—Ózd.	
Bánrévéről indul	5 ⁰⁰ 8:20 12:55 4:57 9:20
Ózdra érkezik	6:14 9— 1:35 5:37 9 ⁵⁹

Ózd—Bánréve.	
Ózdról indul	6:58 10:44 3:22 7 ²² 0—
Bánrévére érkezik	7:37 11:23 4:01 8 ⁰¹ 0—

Rimakokova—Losonc.	
Rimakokováról indul	5:20 3:25
Poltárról indul	6:37 4:41
Losoncra érkezik	7:50 5 ⁵⁰

Losonc—Rimakokova.	
Losonczról indul	10— 7:10
Poltárról indul	11:07 8 ³⁵
Rimakokovára érkezik	12:28 10 ⁰⁶

tett. Ellenkezéleg a bérlet megszüntetése által ő egyenesen az én anyagi romlásomat akarta előidézni, amit pedig nem érdemeltem meg tőle, mert én az ő értéktelen pusztá telkére, mely a kis utcái között van, egy házat építtettem fel saját pénzemmel, melyet ő vett tulajdonába ingyen és eladta azt 12000 koronáért.

Süteőnek dühös kifakadásait az magyarázza meg, hogy ő ellenem zárlati kérvényt adott be, melylyel őt a kir. törvényszék elutasította. Fáj tehát Süteő urnak, hogy jogtalan törekvései velem szemben ez egyszer nem sikerültek s az keseríti őt el, hogy esztendőök óta tartó áldatlan, káros pressióálásai alól magamat felszabadítani igyekszem.

Rimaszombat, 1911. június 8.

Kohn Adolf.

Nyilatkozat.

E lap mult heti számának nyiltterében Süteő István aláírással megjelent közleménynek Wohanka Arthur huszárfőhadnagy ur és reám vonatkozó részére a történetek után feleslegesnek tartom a választ, mert úgy tartom, hogy a megbizottaknak szava súlyosabb, mint az elégtételadást megtagadó Süteő Istváné.

Mégis tájékozásul kijelentem, hogy felünk, Kardos Béla urhoz intézett levelünk tartalmát szó szerint fentartom.

Wohanka Arthur főhadnagy ur azért nem nyilatkozik, mert ő a katonai szabályok szerint disqualifikáltak tekintendő Süteő Istvánnal nem polemizálhat.

Miskolcson, 1911. június hó 8-án.

Dr. Ladányi Imre, ügyvéd.

Nyilatkozat.

Süteő István a történetek után nem sérthet. Valótlanságot állít, mikor a felmerült ügyet úgy tünteti fel, mintha én és öcsém a pert akartuk volna lovagias utra terelni. Süteő a per során azzal a kifejezéssel élt, hogy családunk „nem jár azon az uton, melyen tisztességes polgárnak háládnia kell.” Ily csunya perpatvarkodó becsületsértést nem véd semmitéle immunitás. Ezt tehát el nem tűrhettük s ezért kértünk lovagias elégtételt annál is inkább, mert a tisztességből éppen Süteő Istvántól nem fogadunk el leezkét.

En ez üggyhöz többet hozzá nem szólok.

Öcsém, Kardos Béla tart. kadét pedig jelenleg fegyvergyakorlaton lévén, a katonai hatóságától oly utasítást nyert, hogy Süteő Istvánnal, mint disqualifikált egyénnel szemben már most sem nyilatkozhatik.

Rimaszombat, 1911. június hó 9.

Dr. Kardos Ernő.

ELADÓ HÁZ.

Rimaszombatban, **Szijasártó-utca 42. számú ház.** nagy udvar és mellékhelyiségekkel, szabad kézből eladó.

— Venni szándékozók értekezhetnek

KONCZ KÁROLY.

a gömörmegyei nép- és iparbank pénztárosával. 1—*

Szabás-varrás oktatás.

A nyári hónapokat **junius 15-től Nagyrőczen** szándékozom tölteni, elfogadok ugyanoda uri leányokat a szabás-varrás tanítására — Mindenki saját vagy hozzátartozói részére készítheti ruháit. — Bővebb felvilágosítással, hova a jelentkezéseket is kérem, szolgál:

POLITZER IZA Kiskunfélegyháza, Kossuth-utca 12. szám. 2—2

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 35. számú ház, melyben több lakás van és külön udvarral bir, — szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **Rentka Jánossal.** 3—*

BORSODI SZÉNÁNYÁK RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA.

Bányái: Királd, Sajókaza, Sajókazincz, Disznóshorváth és Sajósztpéter.

Az igen tisztelt szénfogyasztó közönség b. figyelmébe ajánljuk a nagy keresletnek örvendő, ösmert jó minőségű, úgy **cséplési,** valamint **ipari célok**nak igen megfelelő és **szobafűtésre alkalmas szeneinket.** — Jutányos árajánlatokkal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak:

a Borsodi Szénbányák Részvénytársasága Felsőmagyarországi Vezérképviselője

Neumann Adolf Miskolcson és 1—3

Galambos József Rszombatban.

Kosztosok!

Elvállaltatnak kosztosok háznál étkezésre:

özv. Pecsók Bálintnénál

(Rákóczy-utca 45. szám).

CIGARETTA HÜVELYEK

rendkívül olcsón kaphatók **IFJ. RÁBELY MIKLÓS**

könyv-, papirkereskedésében Rimaszombat

Árak 100 darabonként:	Fix	30 fill.	
Sirolin	14 fill.	Marschall	32 fill.
Kinesem	16 fill.	Aba	32 fill.
Kohinor	18 fill.	Heba	32 fill.
Pique	20 fill.	Jacobi antinik	32 fill.
Sorompó	24 fill.	Rizabadi	34 fill.
Club specialité	28 fill.	Kader	36 fill.

1 drb cigarettatöltő-gép . . . 14 fillér
100 drb finom fehér szopóka . . . 96 fillér
100 drb finom fehér, kétszer égetett szivarszóka 1.16 fillér. — Club, Rizabadi, Amra, Exquisit, Lombart, Bonton stb. legjobb cigarettapapírosok olcsóbb, mint bárhol.

Női szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém Rimaszombat és vidéke uri hölgyközönsége becses figyelmét felhívni a **Rimaszombatban, Tompa-utca 36.** szám alatt megnyílt

angol és francia divatszalonomra.

Készíték minden e szakba vágó munkákat a legújabb divat szerint a legnagyobb megelégedésre.

Kézi és tanulóleányok felvételnek! kiváló tisztelettel

Özv. Hruska Rezsóné.

5—12

Rimaszombat r. t. város tanácsától.

Pályázati hirdetmény.

3013. sz. — A városunknál üresedésben lévő **városi közigazgatási tanácsosi állás** betöltése végett pályázatot hirdetünk s felhívjuk a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket a városi polgármesternél **folyó év és hó 26-áig** annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen álláshoz a községi törvényben előirt minősítés szükséges, de a magasabb képzettséggel bírók előnyben részesülnek.

Mely állással egybekötött javadalmazás: évi 2400 korona fizetés s 400 korona lakbér.

A megválasztandó közigazgatási tanácsos a városi nyugdíjintézetnek köteles tagja.

Rimaszombat, 1911. évi június hó 9-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Kmetty-utca 5. szám** alatti ház (magános udvarral, a Thököly-utczára is nyíló fronttal) **eladó.** Értekezni lehet: **Benyó László** és **Dr. Benyó Gyula** ügyvéd rszombati lakosoknál. 3—*

Hirdetmény.

241. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szombathelyi kir. törvényszéknek 1911. évi 3210. számú végzése következtében dr. Knébel Kornél ügyvéd által képviselt Mayergépgyár javára 3315 kor. 44 fill. s jár. erejéig 1911. évi május hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1710 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: benzinnmotor teljes garnitúra nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Rimaszécsi kir. járásbíró-ság 1911. évi V. 166. sz. végzése folytán 3315 kor. 44 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 207 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Nememesradnóton alpereseknél leendő megtartására **1911. évi június hó 20-ik napjának dél-előtti 10 órája** határidőül kitzüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1911. évi május 31-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Erdőbénye

gyógyfürdő Zemplénvármegyében, Tokajhegyalján, szél- és pormentes erdősvölgykatlanban. 237 méterre a tenger szín felett.

Fürdőidény: máj. 25-től szept. 15-ig.

Vize kitünő hatású gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. — Meleg kádtürdőkön kívül használhatók: iszap, vasláp, sósfürdők; massage, izasztó és hidegvíz-gyógy mód. Ivó-gyógy módhoz mindenféle ásványvíz van készletben. — Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen malárius bajokban szenvedők részére. — Posta és táviróállomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adatként át a fürdőtelepre és telepről. Postai küldemények naponként egyszer szállíthatnak ki a telepre és telepről. — *Allandóan a telepen lakó fürdőorvos: Dr. Asztalos Kálmán Erdőbényéről.* — Vendéglős: **Straszer Herman** tokaji vendéglős, a kinél kitünő és jutányos étkezés és kitogástalan kiszolgálat lelhető. — Külön izraelita vendéglő.

Vasúti állomás: Személyvonathoz „Erdőbénye Fürdő” megállóhely; gyorsvonathoz: „Olaszliszka Tolcsva” állomás, ahonnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási díj mellett bérkocsi közlekedés van berendezve. — A fürdő házilag van kezelve. Fürdőleirást kívánatra küld a

4-6 **Fürdőigazgatóság.**

Tanulóul

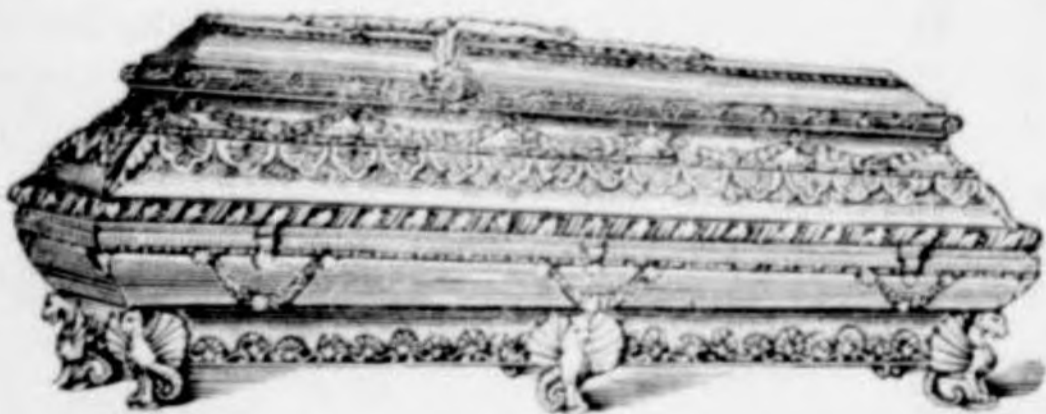
egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és olvasni tud — **Id. Rábely Miklós és Fia könyvnyomdájában** fel fogadtatik.

Helybeliek előnyben részesülnek.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy 45 év óta fennállott

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle** újonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem eunélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket. Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben érez- és fakoporsót, szemfedőt, sarkosorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 24—

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

SZÁLLODA MEGNYITÁS!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy **kávéházam, vendéglőm** továbbá a **nyári udvari sörözőhelyiséget** újból átalakítottam és úgy azt, valamint a teljesen újonnan felépült szállodámat a modern kor igényeinek megfelelően újonnan berendeztem és a mai napon

„Európa szálloda” névvel a helybeli, valamint az utazóközönségnek szives rendelkezésére bocsájtom. — Kérve a n. é. közönség jóakaratu pártfogását

Rimaszombat, 1911. június 11-én.

maradok tisztelettel:

Kosiner Vilmos, vendéglős és szálloda-tulajdonos.

: Ifj. HISNYAN BÁLINT :

:-: nagy férfi- és gyermekruha raktára :-: 10—

Rimaszombat Fő-tér 9. szám. (A „Kaszinó” épületében.)

Ajánlja dúsan felszerelt férfi- és gyermekruha raktárát a n. é. közönség figyelmébe, hol mindenféle öltözék a legjobb anyagból, kifogástalanul elkészítve, nagy választékban a legmérsékeltbb árak mellett úgy kész állapotban, mint mértékvétel szerint is kaphatók.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-t.

Üzletfeleinek. — T. közönségnek szives tudomására hozza, miszerint a mai követelményeknek megfelelőleg **Rimaszombatban** felépített

gépgyárát és gépjavitó műhelyét üzembe hozta.

Gyárt és javít: motorokat, cséplőket, elevátorokat és mindenféle gazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket és vasszerkezeti munkákat. ::

Hengerrovátkálás gyorsan és pontosan eszközöltetik.

Autogén gyorsforrasztás tengely vagy bármilyen öntött vasalkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik.

:: Állandó raktár mindenféle gazdasági gépekben ::

A géptulajdonosok felkértenek, hogy javításra szoruló gépeket mielőbb szállítsák be, nehogy későbbi időszakban beállani szokott torlódás miatt, az késedelmesen eszközöltessék. 24—

Megbízható ügynökök felvételnek.

Megbízható ügynökök felvételnek.

Hirdetmény.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban az ez idei

XIX. évi gyapju vásár

beraktározással egybekövetve 1911. évi június hó 14. napján tartatik.

Részletes felvilágítással szivesen szolgál

A Miskolczi Hitelintézet részvénytársaság igazgatósága.

Utánnomás nem díjazatik.